

Dosarul nr. 2ra-1417/22
2-20139111-01-2ra-04102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oleg Zamșa, reprezentat de
avocatul Svetlana Chirilenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „Nr.13” din Chișinău, în procedura
falimentului, împotriva lui Oleg Zamșa cu privire la încasarea datoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 05 noiembrie 2020, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului
Locativ „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, (în continuare Î.M.G.F.L.
„Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului), a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Oleg Zamșa, solicitând încasarea datoriei pentru consumul
energiei termice în mărime de 2361,27 de lei, neachitată pentru perioada până la data
de 01 august 2020.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, proprietarii/locatarii blocurilor
locative nu-și onorează obligațiile de plată și astfel înregistrează datorii față de
prestatorii serviciilor locativ-comunale, ceea ce a condus la incapacitatea de plată și
drept urmare starea de faliment. Or, locatarii blocurilor locative gestionate
beneficiază nemijlocit de serviciile prestate, drept urmare au obligația de a achita în
termen și în cuantum deplin contravaloarea acestora conform facturilor primite.
Având în vedere neachitarea datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv pentru
energia termică de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor
locuibile și nelocuibile ale blocului locativ gestionat, reclamantul a susținut că, este
în drept să acționeze consumatorii în instanța de judecată pentru încasarea datoriei,
precum și are obligația de a o face, pentru a stinge datoriile acumulate față de
prestatorii serviciilor comunale livrate locatarilor, din contul achitărilor efectuate de
către consumatorii finali restanți.

Reclamantul a precizat că, în baza informației din Registrul bunurilor imobile,
pârâțul Oleg Zamșa este proprietarul apartamentului nr.xxxxx din str. xxxxx, nr.
xxxxx, mun. Chișinău, care este și beneficiarul serviciilor prestate, beneficiind de

acestea în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare. Astfel, la data de 01 august 2020 datoria acumulată pentru consumul energiei termice constituia 2361,27 de lei.

Prin încheierea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins excepția de tardivitate înaintată de Oleg Zamșa, în cadrul examinării cererii de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Oleg Zamșa cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului și s-a încasat de la Oleg Zamșa în beneficiul Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, datoria pentru consumul energiei termice acumulată pentru perioada 01 mai 2017-01 august 2020 în mărime de 10,87 de lei; în rest cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate; s-a încasat de la Oleg Zamșa la bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 270 de lei și cheltuielile suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei în mărime de 20,85 de lei.

Prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului și s-a casat integral hotărârea din 13 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului și s-a încasat de la Oleg Zamșa în beneficiul Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, cu titlu de datorie, suma de 2361,27 de lei, precum și cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 100 de lei; s-a încasat de la Oleg Zamșa în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 202,50 de lei.

În consolidarea soluției, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și raportându-le la suportul probatoriu, a constatat că, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și că normele de drept material au fost aplicate eronat.

Instanța de apel a accentuat că, în temeiul art. 372 Cod de procedură civilă, procedura de apel are caracter devolutiv, iar apelantul în acest sens este îndreptățit să-și formuleze apărarea în fața instanței de apel, astfel, la caz urmează de accentuat că Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, a prezentat în instanța de apel informația „Info Bon” SRL privind achitățile serviciilor locativ-comunale de către locatarul Oleg Zamșa pentru perioada ianuarie 2015-ianuarie 2022, precum și informația cu privire la sumele calculate pentru perioada mai 2017-februarie 2022 (f.d.81-83, 84-92).

Prin urmare, instanța de apel are obligația să verifice, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță, având posibilitatea de completare a probelor administrate de prima instanță, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă dacă sunt necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Deci, dispoziția art. 373 alin. (2) Cod de procedură civilă statuează caracterul devolutiv al apelului, cale ordinară de atac ce are ca principală trăsătură aducerea litigiului în fața instanței de apel ca instanță de fond în limita cererii de apel, adică i

se transmite dreptul de a judeca cauza de la o instanță de fond la o altă instanță ierarhic superioară și astfel, are obligația de a rejudeca fondul acesteia.

Instanța de apel a reținut că, potrivit informației privind achitățile serviciilor locativ-comunale de către locatarul Oleg Zamșa pentru locul de consum str. xxxxx bl. xxxxx ap. xxxxx, pentru perioada ianuarie 2015- ianuarie 2022 se atestă o datorie pentru consumul energiei termice în mărime de 2326,10 lei (f.d.81-83).

Totodată, potrivit informației „Info Bon” SRL cu privire la sumele calculate pentru perioada mai 2017- februarie 2022 pentru locul de consum str. xxxxx bl. xxxxx ap. xxxxx, rezultă că, Oleg Zamșa înregistrează o datorie față de gestionarul fondului locativ în mărime de 2761,23 de lei. Totodată, s-a accentuat că, potrivit calculului respectiv se atestă o achitare în mărime de 500 lei pentru luna ianuarie 2019 (a se vedea f.d.84-92).

Potrivit facturii de plată pentru locul de consum ap. xxxxx, situat pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, pentru luna iulie 2020, Oleg Zamșa are o datorie în mărime de 2361,27 de lei (f.d.80).

În context a fost redat conținutul prevederilor art. 774 alin.(1), art. 776, art. 858 alin. (2), art. 892 alin. (1) Cod civil, pct.17 al Hotărârii Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, art. 3 alin. (1) lit.a), b), c), d), f), art.25 alin.(1), (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24 octombrie 2002, art. 37 alin. (3), art. 51 alin.(4) din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015.

Instanța de apel a apreciat ca fiind eronate concluziile primei instanțe cu trimitere la faptul că în privința datoriei acumulate până în luna mai 2017 în mărime de 2350,40 de lei, reclamantul Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, contrar art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra existența acestei datorii, dat fiind faptul că, datoria respectivă rezultă expres din informația cu privire la sumele calculate și achitate pentru consumul energiei termice pentru perioada mai 2017-octombrie 2020, pentru apartamentul xxxxx din mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, din care rezultă datoria pentru consumul energiei termice constituie 2361,27 de lei.

De asemenea, instanța de apel a reținut faptul că, datoria pretinsă de reclamantul Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, în mărime de 2361,27 de lei este confirmată inclusiv prin actele prezentate de către ultimul la etapa judecării cauzei în ordine de apel, informația privind achitățile serviciilor locativ-comunale pentru perioada ianuarie 2015-ianuarie 2022, informația prezentată de „Info Bon” SRL cu privire la sumele calculate pentru perioada mai 2017- februarie 2022 și factura de plată pentru locul de consum, ap. xxxxx situat pe adresa mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, pentru luna iulie 2020, iar pârâtul, la rândul său, nu a prezentat dovada stingerii pretensei datorii.

Instanța de apel a reținut și faptul că, prin încheierea instanței de fond din 13 octombrie 2021 (f.d.78-79), instanța de judecată a constatat faptul că acțiunea nu este tardivă și că ultima achitare a fost efectuată de către pârâtul Oleg Zamșa în luna ianuarie 2019.

În această ordine de idei, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată pretenția Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, privind încasarea de la Oleg Zamșa, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru apartamentul nr. xxxxx din mun. Chișinău, str. xxxxx, nr. xxxxx, a sumei de 2361,27 de lei, acumulată până în luna august a anului 2020, având în vedere că consumatorul

nu și-a onorat obligația de plată față de furnizor, iar, pe cale de consecință, a admis cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului.

Adițional, instanța de apel a stabilit faptul că apelantul Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului, a suportat cheltuieli în vederea citării publice a intimatului Oleg Zamșa în mărime de 100 de lei, potrivit facturii fiscale din 27 mai 2022, iar în acest sens, conform art. 94 Cod de procedură civilă, Oleg Zamșa urmează să compenseze reclamantului cheltuielile respective, din care considerent, instanța judiciară a admis această solicitare a apelantului-reclamant Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului.

La 12 septembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.131), Oleg Zamșa, reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului spre examinare, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia instanței de apel este ilegală, nefondată și neîntemeiată și contravine prevederilor normelor de drept procesual și normelor de drept material.

Cu referire la prevederile art. 117 alin. (1), art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, recurentul a indicat că, la depunerea cererii de chemare în judecată, drept unica probă cu privire la datoria restantă de către intimat a fost prezentată informația cu privire la sumele calculate și achitate pentru perioada mai 2017 - august 2020, pentru energia termică în mărime de 2361,27 de lei. Deși, a fost solicitată încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în mărime de 2361,27 de lei, după cum și a fost constatat corect de către prima instanță, din conținutul informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale, pentru perioada mai 2017 - septembrie 2020, rezultă expres că, a acumulat o datorie pentru consumul energiei termice în mărime doar de 10,87 de lei, or, înregistrează și achitări periodice ale plăților pentru energia termică. În context a precizat că, referitor la datoria acumulată până în luna mai 2017 în mărime de 2350,40 de lei, fiind constatat de către prima instanță că reclamantul, contrar art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra existența acestei datorii, cum ar fi calcul desfășurat al datoriei, informația privind sumele calculate și sumele achitate. Prin urmare, în lipsa înscrisurilor nominalizate, această sumă nu poate fi pusă în sarcina sa. Cumulul de probe anexate la materialele cauzei, în opinia recurentului, denotă neonorarea obligației în calitate de proprietar al apartamentului pentru serviciului de furnizare a energiei termice, doar în mărime de 10,87 de lei, datorie acumulată pentru perioada 01 mai 2017 - 01 august 2020. Între timp fiind achitată suma de 500 de lei în luna decembrie 2019, în rest fiind indicată suma drept o datorie istorică acumulată până în luna mai, anul 2017, fără prezentarea calculului desfășurat. Or, acest fapt a servit drept temei pentru înaintarea în cadrul examinării cauzei în fond în prima instanță a cererii cu privire la excepția de tardivitate.

Totodată, a precizat că, apartamentul în cauză a fost deconectat de la sistemul de încălzire centralizat, fiind instalată încălzire autonomă. În opinia recurentului, la caz este aplicabilă hotărârea nr.4 din 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin

Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, prin care s-au declarat neconstituționale punctele 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din Anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constată că ține de obligația părților de a lua măsuri necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la justiție (a se vedea cauza Van Harn vs Germania, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007). În opinia recurentului, la caz, reclamantul nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CtEDO, inclusiv prevederile legislației în vigoare naționale, de a proteja drepturile de acces la instanță, prin înaintarea acțiunii în limita termenului de prescripție.

CtEDO a subliniat că, rolul unei hotărâri motivate arată respectarea art. 6§1 CEDO, precum și că dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de a proba sau cel puțin de a le aprecia. De altfel, instanța de apel nu se poate limita să preia total sau parțial poziția, la caz.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 05 octombrie 2022 (f.d.134) a fost expediată în adresa intimatului Î.M.G.F.L. „Nr.13” din Chișinău, în procedura falimentului și a fost recepționată la 10 octombrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.136).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 22 iunie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 septembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.131).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale către participanții la proces, conform scrisorii datate cu 01 august 2022 (f.d.122). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Oleg Zamșa, reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească

a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oleg Zamșa, reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Oleg Zamșa, reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Oleg Zamșa, reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco, împotriva deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat